

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის

KA060177812508515

ბრძანება №-862

ქ. თბილისი

10 / ნოემბერი / 2015 წ.

სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“-ს 110/10 კვ ძაბვის ქვესადგური „თეთრიწყარო“-ს განთავსებაზე ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის დამტკიცების შესახებ

„გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტის „ლ“ ქვეპუნქტისა, ამავე მუხლის მე-4 პუნქტების საფუძველზე

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა:

1. დამტკიცდეს ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა № 65; 10.11.2015 წ. ქალაქ თეთრიწყაროს მუნიციპალიტეტის გამგეობის მიერ წარმოდგენილ სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“-ს 110/10 კვ ძაბვის ქვესადგური „ხელვაჩაური“-ს მშენებლობისა და ექსპლუატაციის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშზე;
2. ბრძანების პირველი პუნქტით გათვალისწინებული ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა გაცემა განუსაზღვრელი ვადით;
3. სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“-მ უზრუნველყოს ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნით (№ 65; 10.11.2015 წ) გათვალისწინებული პირობების შესრულება;
4. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“-ს;
5. ბრძანება ძალაში შევიდეს სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“-ს მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
6. ეს ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს ზემდგომ ადმინისტრაციულ ორგანოში- საქართველოს მთავრობაში (თბილისი, ინგოროყვას ქუჩა N7) ან თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

საფუძველი: გარემოზე ზემოქმედების ნებართვების დეპარტამენტის უფროსის თამარ შარაშიძის მოხსენებითი ბარათი; თეთრიწყაროს მუნიციპალიტეტის გამგეობის წერილი (№ 25-10423; 29.05.2015 წ); ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა (№ 65; 10.11.2015 წ).

მინისტრი

გიგლა აგულაშვილი

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო
MINISTRY OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND NATURAL RESOURCES OF GEORGIA

საქართველო, 0114, თბილისი, გულუას ქ. 6ა, ტელ: 272-72-00, 272-72-20 ფაქსი: 272-72-37

ეკოლოგიური ექსპერტიზის

დასკვნა პროექტზე

№ 65

10 ნოემბერი 2015 წ.

I საერთო მონაცემები

1. საქმიანობის დასახელება –110/10 კვ ძაბვის ქვესადგური „თეთრიწყარო“-ს მშენებლობა და ექსპლუატაცია.
2. საქმიანობის განმახორციელებლის დასახელება და მისამართი – სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“, თბილისი, სანდრო ეულის ქ. №1.
3. საქმიანობის განხორციელების ადგილმდებარეობა – თეთრიწყაროს მუნიციპალიტეტი.
4. განაცხადის შემოსვლის თარიღი – 9.10.2015 წ.
5. მონაცემები პროექტის შემდგენელის შესახებ – შპს „ჰიდროგრაფიკი“.

II. ძირითადი საპროექტო გადაწყვეტილებანი

ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის მიღების მიზნით, თეთრიწყაროს მუნიციპალიტეტის გამგეობის მიერ წარმოდგენილია, სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“-ს 110/10 კვ ძაბვის ქვესადგური „თეთრიწყარო“-ს მშენებლობის და ექსპლუატაციის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების (გზშ) ანგარიში.

გზშ-ს ანგარიშის თანახმად:

ქვეყნის არსებული ენერგეტიკული ინფრასტრუქტურა, მზარდი ეკონომიკური განვითარების გათვალისწინებით, მუდმივად საჭიროებს განახლებას და გაფართოებას. ელექტროენერჯის გამანაწილებელი ქსელის ახალი კომპონენტების მშენებლობა ამცირებს ელექტროენერჯის დეფიციტის გაჩენის რისკებს. ელექტროქვესადგურის მშენებლობის და ექსპლუატაციისათვის შეიქმნება დროებითი და მუდმივი სამუშაო ადგილები, რაც აღნიშნული პროექტის მცირე, თუმცა დადებით ზემოქმედებად უნდა ჩაითვალოს. მიუხედავად პროექტის განხორციელების შედეგად მოსალოდნელ უარყოფითი მხარეებისა, უნდა აღინიშნოს, რომ პროექტის განხორციელების ადგილმდებარეობის, არსებული ფონური მდგომარეობიდან და შესასრულებელი სამშენებლო სამუშაოების მოცულობებიდან გამომდინარე, უარყოფითი ზემოქმედებების მასშტაბები არ იქნება მაღალი. ნეგატიური ზემოქმედებების კიდევ უფრო შემცირება და ზოგიერთ შემთხვევაში ნულამდე დაყვანა შესაძლებელი იქნება შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების გატარებით.

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე შეიძლება ითქვას, რომ პროექტის განხორციელებით მოსალოდნელი დადებითი სოციალურ-ეკონომიკური ეფექტი გაცილებით მნიშვნელოვანია, ვიდრე გარემოზე მიყენებული მავნე ზემოქმედების შედეგად მოსალოდნელი უარყოფითი მხარეები. დაგეგმილი საქმიანობის განუხორციელებლობა ანუ უმოქმედობის ვარიანტი უარყოფით ქმედებათა ნიშნის მატარებელია და შესაბამისად მიუღებელია.

დაგეგმილი ქვესადგურის ტერიტორია სხვა ალტერნატიული ვარიანტებისგან შეირჩა შემდეგი კრიტერიუმების გათვალისწინებით: ნავთობის სადგურის სიახლოვე; ქვესადგურ „ნადარბაზევთან“ სიახლოვე; მისასვლელი გზების არსებობა; ბიომრავალფეროვნებაზე ნაკლები ზემოქმედება.

ელექტროქვესადგურის მოწყობის ტექნოლოგიურ ალტერნატივად განიხილებოდა ნავთობპროდუქტებზე მომუშავე იგივე სიმძლავრის საგენერატორო სისტემის მონტაჟი. თუმცა, მის მშენებლობაზე უარი ითქვა, რადგან ასეთი ელექტროგენერატორი ექსპლუატაციის პროცესში იქნებოდა ატმოსფერულ ჰაერში ემისიები და ხმაურის მუდმივი წყარო. შესაბამისად, გარემოზე მისი ნეგატიური ზემოქმედება, ელექტროქვესადგურთან შედარებით, გაცილებით მაღალი იქნებოდა.

დაგეგმილი, 110/10 კვ ძაბვისა და 2x6300 კვა დადგმული სიმძლავრის ქვესადგური მოემსახურება ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის მილსადენის (BTC) კომპანიის კუთვნილი ნავთობის სატუმბო სადგურის გარე ელექტრომომარაგებას, რომლის მოთხოვნილი მაქსიმალური სიმძლავრე შეადგენს 6 მგვტ-ს. საპროექტო ქვესადგურის კვება განხორციელდება ქვ/ს „ნადარბაზევი წევასა“ და ქვ/ს „თეთრიწყარო წევას“ დამაკავშირებელი 110 კვ ეგხ „ნადარბაზევის“ საშუალებით. 110 კვ ეგხ „ნადარბაზევის“ განშტოების სიგრძე შეადგენს 140 მეტრს. მიმდინარე პროექტით გათვალისწინებულია ქვესადგურში 110/10 კვ ძაბვის, 6300 კვტ სიმძლავრის ერთი ძალოვანი ტრანსფორმატორის მონტაჟი. სატუმბო სადგურის ელექტრომომარაგება განხორციელდება 10 კვ ძაბვაზე ორი საკაბელო ხაზის საშუალებით, რომელთაგან თითოეული გათვლილია 3 მგვტ სიმძლავრის გატარებაზე. ქვესადგური განთავსდება ნავთობის სატუმბო სადგურიდან დაახლოებით 50 მეტრში, BTC კომპანიისთვის აღნაგობის უფლებით გადაცემულ 1764 მ² მიწის ფართობზე.

საპროექტო ქვესადგურის ტერიტორიაზე, პროექტის მიხედვით გათვალისწინებულია მოეწყოს 15 სმ სისქის დატკეპნილი ხრეშის საფარი. შემდგომ ამისა, 15 სმ სისქის დატკეპნილი ხრეშის საფარზე გათვალისწინებულია 5 სმ სისქის ღორღის საფარი.

პროექტის მიხედვით ქვესადგურის ტერიტორიაზე გათვალისწინებულია განლაგდეს: ორი ცალი 110/10 კვ ძაბვის ძალოვანი ტრანსფორმატორის საძირკველი; ავარიული ზეთშემკრები სისტემა 8 მ³ მოცულობის მიწისქვეშა ზეთშემკრები რეზერვუარით; ღია გამანაწილებელი მოწყობილობების საყრდენები და სასალტე პორტალები; მეხამრიდი; ქვესადგურის დახურული გამანაწილებელი მოწყობილობების (დგმ) და ქვესადგურის საერთო სამართავი პუნქტის (სსმპ) შენობა; მიწისზედა საკაბელო არხები - რკინაბეტონის ტიპური კონსტრუქციებით; 3 მ³ მოცულობის საკანალიზაციო ამოსაწმენდი ორმო რკინაბეტონის კონსტრუქციებით, სათანადო ჰიდროიზოლაციით.

ქვესადგურის ტერიტორიის შემოფარგვლა გათვალისწინებულია 1.8 მ სიმაღლის, ფოლადის მავთულბადის, კუთხოვანებით შეკრული ჩარჩოებით. ძალოვანი ტრანსფორმატორების საძირკვლები შედგება მონოლითური რკინაბეტონის ფილებისგან რომლებიც დამონტაჟებულია მონოლითური რკინაბეტონის ზეთმიმღებ ორმოში მოწყობილ ღორღის ფენაზე. ზეთმიმღები ორმოს ჩაღრმავება შეადგენს 0,4 მ-ს.

ავარიული ზეთშემკრები სისტემა შედგება: პრიზმული ფორმის 2,7x2,7x2,1 მ ზომების, მონოლითური რკინაბეტონის, 8 მ³ მოცულობის მიწისქვეშა ზეთშემკრები რეზერვუარისგან (რეზერვუარის მთელ ზედაპირზე გათვალისწინებულია სათანადო ჰიდროიზოლაცია), 200 მმ დიამეტრის ზეთგამტარი მილებისა და ზეთგამტარი ჭებისგან. ზეთშემკრები სისტემა ავარიის შემთხვევაში უზრუნველყოფს ტრანსფორმატორიდან დაღვრილი ზეთის სრული რაოდენობის დროულ და უდანაკარგოდ მიღებას მიწისქვეშა ზეთშემკრებ რეზერვუარში.

ყველა ელექტრომოწყობილობის საყრდენი გათვალისწინებულია მონოლითური რკ.ბ. სამირკვლებით და ფოლადის დგარებითა და ჩარჩოებით.

სამშენებლო პოლიგონის გვერდით, ნავთობის სადგურის სასაწყობო ბაზის ტერიტორიაზე მშენებლობის პერიოდში განთავსდება საქმიანი ეზო, სადაც მოეწყობა: სამშენებლო მანქანების და მექანიზმების სადგომი; სასაწყობო მეურნეობა; სახელოსნო და საშემდუღებლო-სამონტაჟო მოედანი; ხელსაბანი და პორტატული ან ეზოს საპირფარეშო.

სასმელის გარდა, ყველა სხვა დანიშნულების წყლის მიწოდება განხორციელდება ცისტერნებით. სამშენებლო მოედანზე წარმოქმნილი საკანალიზაციო წყლები ჩაედინება სათანადო ჰიდროიზოლაციის მქონე ეზოს საპირფარეშოს ბეტონით მოწყობილ ორმოში ან პორტატული ტუალეტის რეზერვუარში, საიდანაც აღნიშნული წყლების გატანა განხორციელდება საჭირო პერიოდულობით ასენიზაციის მანქანებით. საწყობის ტერიტორიაზე საწვავისა და საპოხი საშუალებების შენახვა განხორციელდება ნარჩენების მართვის გეგმის მოთხოვნების შესაბამისად. სამშენებლო ბაზის მოწყობისათვის ახალი მიწის ფართობის ათვისება და შესაბამისად ამასთან დაკავშირებული გარემოზე ზემოქმედების რისკები მოსალოდნელი არ არის. ქვესადგურის სამშენებლო პერსონალისთვის საცხოვრებელი ბანაკის მოწყობა არ იგეგმება.

წარმოდგენილია დაგეგმილი ქვესადგურის ტერიტორიის გარემოს ფონური მდგომარეობის შესახებ ინფორმაცია, რომელიც მოიცავს: დაგეგმილი ქვესადგურის რაიონის დახასიათებას; კლიმატის და მეტეოროლოგიური პირობების შესახებ ინფორმაციას; გეოლოგიურ და ჰიდროგეოლოგიურ პირობებს; ჰიდროლოგიას; ნიადაგებისა და ძირითადი ლანდშაფტების შესახებ ინფორმაციას; ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის ფონური მდგომარეობას; ბიოლოგიური გარემოს აღწერას (ფლორა, ფაუნა); დაცული ტერიტორიების შესახებ ინფორმაციას და სოციალურ ასპექტებს (სატრანსპორტო ინფრასტრუქტურა, სოფლის მეურნეობა, მრეწველობა, კულტურული მემკვიდრეობა).

ჩატარებული გაანგარიშებებით დადგინდა, რომ მშენებლობის ეტაპზე სამშენებლო მოედანზე არსებული ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების წყაროების მიერ გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებათა რაოდენობა ძალზედ მცირეა. ექსპლუატაციის ეტაპზე ჰაერის დაბინძურებას ადგილი არ ექნება, შესაბამისად ზემოქმედება არ არის მოსალოდნელი.

ვინაიდან ქვესადგურის მშენებლობისას გამოყენებული სამშენებლო უბანი დიდი მანძილით (3 კმ-ზე მეტით) არის დაშორებული საცხოვრებელი ზონიდან და ამასთანავე არსებული რელიეფი კიდევ უფრო შეამცირებს ხმაურის გავრცელების ინტენსივობას, წინამდებარე დოკუმენტში საცხოვრებელი სახლების საზღვარზე ხმაურის დონეების გაანგარიშება არ ჩაითვალა სავალდებულოდ. მშენებლობის პერიოდში ხმაურის ძირითადი წარმომქმნელებია მანქანა/დანადგარები და ზემოქმედება მოსალოდნელია მხოლოდ დასაქმებულ ადამიანებზე, რომელთა შემარბილებელი ღონისძიებებიც აღწერილია ანგარიშში. ექსპლუატაციის ეტაპზე ხმაურის ზემოქმედება უმნიშვნელოა.

ქვესადგურის სიმძლავრის გათვალისწინებით ელექტრულ ველის ზემოქმედება არ არის მოსალოდნელი.

დაგეგმილი ქვესადგურის ტერიტორია გეოლოგიური გარემოს თვალსაზრისით მდგრადია და შესაბამისად საშიში გეოლოგიური პროცესები არ არის მოსალოდნელი, როგორც მშენებლობის, ისე ექსპლუატაციის პერიოდში.

ზემოქმედება მოსალოდნელია ნიადაგურ საფარზე მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პერიოდში. მშენებლობის პროცესში დაგეგმილია ნიადაგის ნაყოფიერი ფენისა და გრუნტის შესაბამისი წესების დაცვით დროებით დასაწყობება და მათი უსაფრთხო მართვა. ანგარიშში აღწერილი შემარბილებელი ღონისძიებების გარდა სამშენებლო სამუშაოების დასრულების შემდგომ დაგეგმილია სარეკულტივაციო სამუშაოების ჩატარება.

ექსპლუატაციის პერიოდში გრუნტისა და ნიადაგურ საფარზე ზემოქმედება ძირითადად მოსალოდნელია ავარიულ სიტუაციებში და სარემონტო სამუშაოების დროს. გათვალისწინებულია ტრანსფორმატორების ქვეშ შესაბამისი პარამეტრების მქონე ზეთშემკრების მოწყობა, რომელიც სრულად უზრუნველყოფს ზეთების დაღვრისას გარემოს დაბინძურების პრევენციას. ანგარიშში აღწერილია ზეთების უსაფრთხო მართვის საკითხები. ასევე დაგეგმილია გრუნტისა და ნიადაგურ საფარზე ზემოქმედების შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების გატარება. აღნიშნული ღონისძიებების გატარების შემთხვევაში ნიადაგის ნაყოფიერ ფენასა და გრუნტზე ზემოქმედების მასშტაბები უმნიშვნელოა.

ზედაპირულ წყლებზე, მათი დიდი მანძილით დაშორების გათვალისწინებით, ზემოქმედება მოსალოდნელი არაა.

ბიოლოგიურ გარემოზე ზემოქმედების მასშტაბი უმნიშვნელოა მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პერიოდში. ტერიტორიის უმეტეს ნაწილზე განადგურდება ბალახეული მცენარეულობა (პროექტის მიხედვით ელექტროდანადგარების განთავსების უბნებზე გათვალისწინებულია ხრემის ფენის მოწყობა).

ლანდშაფტური ზემოქმედების საკომპენსაციოდ გათვალისწინებულია ქვესადგურის გარშემო გაშენდეს დაბალბუჩქოვანი გვალვაგამძლე მცენარეები მაგ: ტუია. რომელიც არეალს დაიცავს გარემო მექანიკური დაზიანებიდან და ასევე ესთეტიურად გაალამაზებს მიდამოებს.

იმის გათვალისწინებით, რომ ტერიტორიის უშუალო სიახლოვეს უკვე განთავსებულია სამრეწველო ობიექტი, ცხოველთა სამყაროზე ზემოქმედება მოსალოდნელი არაა.

აღწერილია სამშენებლო სამუშაოებისა და ექსპლუატაციის პერიოდში წარმოქმნილი ნარჩენების მართვის საკითხები. აგრეთვე, გზშ-ს ანგარიშს თან ახლავს ნარჩენების შენახვის, ტრანსპორტირების და განთავსების პირობების შესახებ გეგმა, რომელიც

მოიცავს მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპებისთვის ნარჩენების მართვის საკითხებს.

ქვესადგურის ტერიტორია არ გაივლის მოსახლეობის კერძო საკუთრების მიწებზე. შესაბამისად კერძო ნაკვეთებზე ან ქონებაზე ნეგატიური ზემოქმედება არ არის მოსალოდნელი. ქვესადგურის ტერიტორია მოიცავს სასარგებლო წიაღისეულის შესწავლა-მოპოვების მიზნით (ფერადი, კეთილშობილი, იშვიათი ლითონები და ბარიტი) 2011 წელს, ოცდაათი წლის ვადით გაცემული ლიცენზიის კონტურს (ეკოლოგიური ექსპერტიზის პროცესში საქმიანობის განმახორციელებლის მიერ მოხდა აღნიშნულ ლიცენზიანტთან შეთანხმების დამადასტურებელი დოკუმენტაციის წარმოდგენა).

ანგარიშში წარმოდგენილია გარემოზე ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებები და მონიტორინგი. ასევე, წარმოდგენილია გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმა, როგორც მშენებლობის, ასევე ოპერირების ეტაპისთვის.

გზშ-ს ანგარიშში აღწერილია მოსალოდნელი ავარიული სიტუაციების შესახებ ინფორმაცია. აგრეთვე, ანგარიშს თან ახლავს საქმიანობის განხორციელების პროცესში მოსალოდნელი ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმა.

ეკოლოგიური ექსპერტიზის ჩატარების შედეგად გამოვლენილი პირობები ასახულია წინამდებარე დასკვნის III თავში.

III. პირობები

საქმიანობის განმახორციელებელი ვალდებულია:

1. უზრუნველყოს საქმიანობის განხორციელება წარმოდგენილი გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის, შემარბილებელი ღონისძიებების, გარემოსდაცვითი მენეჯმენტის გეგმის, დასკვნებისა და რეკომენდაციების შესაბამისად;
2. იმ შემთხვევაში, თუ აღნიშნული საქმიანობის განხორციელება გამოიწვევს ქვ/ს „ნადარბაზევი წევასა“ და ქვ/ს „თეთრიწყარო წევას“ დამაკავშირებელი 110 კვ ძაბვის ელექტროგადამცემი ხაზის მშენებლობას, „გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტის „ლ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, უზრუნველყოს, ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის მიღების მიზნით კანონმდებლობით დადგენილი პროცედურების გავლა;
3. უზრუნველყოს საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 31 დეკემბრის №424 - „ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნის, შენახვის, გამოყენებისა და რეკულტივაციის შესახებ“ დადგენილებით დამტკიცებული ტექნიკური რეგლამენტის მოთხოვნების შესრულება;
4. სამშენებლო სამუშაოების დასრულებისა და ექსპლუატაციაში გაშვების შესახებ დაუყოვნებლივ აცნობოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს;
5. ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის სხვა პირზე გადაცემის შემთხვევაში დასკვნის გადაცემა განახორციელოს „გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილი წესით.

IV. დასკვნა

თეთრიწყაროს მუნიციპალიტეტის გამგეობის მიერ, ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის მიღების მიზნით წარმოდგენილ შპს „ენერგო-პრო ჯორჯია“-ს 110/10 კვ ძაბვის ქვესადგური „თეთრიწყარო“-ს მშენებლობისა და ექსპლუატაციის, გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის მიხედვით საქმიანობის განხორციელება შესაძლებელია, მხოლოდ წინამდებარე დასკვნის III თავში გათვალისწინებული პირობებით.

გარემოზე ზემოქმედების ნებართვების
დეპარტამენტის უფროსის

